

NEPAL GEZİ REHBERİ

F. Ünal TOKTAŞ

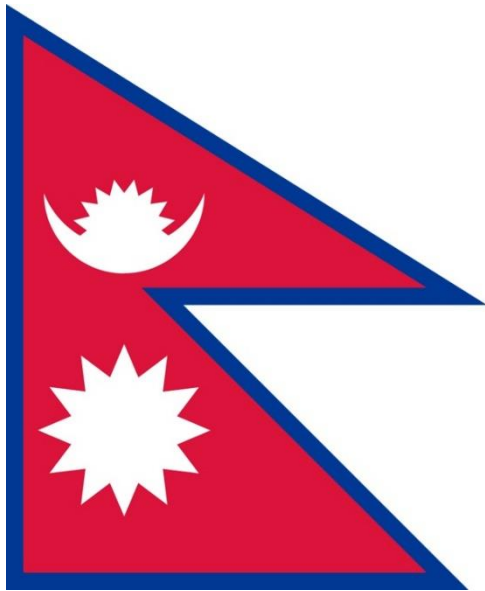
unaltoktas.com

Aralık-2021

Ben bu ülkeyi, 2005 yılında Hindistan' a gitmiş iken gezmiştim.

1-GENEL BİLGİ:

1-1) BAYRAK VE ARMASI:

Dünyada dikdörtgen olmayan birkaç sayılı bayraktan (İsviçre, Vatikan, Ohio) biridir. ... Bayrağın kenarı mavidir. Kırmızı, savaşta zaferlerini; mavi barışı simgeler. Nepal bayrağında hem güneş ve hem de ay vardır.

Armasında, Nepal bayrağı, Everest Dağı, Nepal'in engebeli bölgelerini simgeleyen yeşil tepeler ve bereketli Terai bölgesini simgeleyen sarı renk, cinsiyet eşitliğini simgelemek için birleşen kadın ve erkek eller ve Rhododendron (ulusal çiçek) çelengi bulunur. Tasarımın altında kırmızı bir parşömen, Sanskritçe Nepal'in ulusal sloganını taşır.

1-2) SLOGANI:

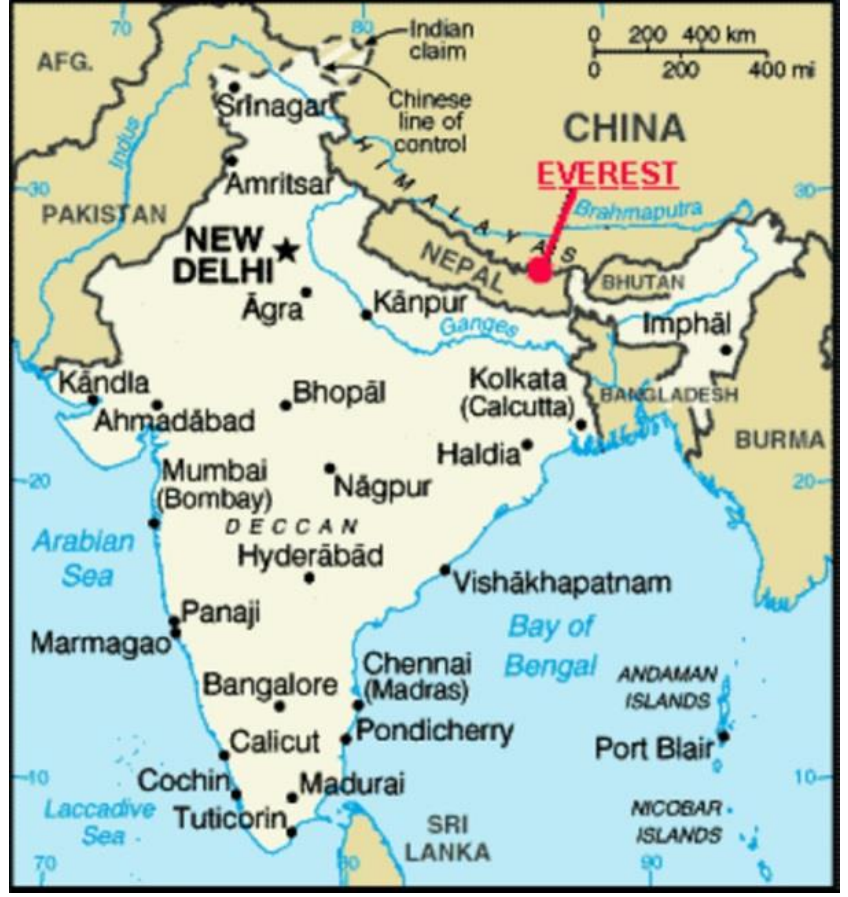
जननी जन्मभूमिश्च स्वर्गादपि गरीयसी

(Sanskritçe: Anavatan cennetten bile daha kutsaldır.)

1-3) HARİTASI:

Dünya Haritasındaki yeri, sağ taraftaki haritada görülmektedir. Buna göre, Nepa' in kuzeyinde Çin'e bağlı Tibet, güney, doğu ve batıda Hindistan ile komşudur. Bangladeş Nepal'in güneydoğu ucundan sadece 27 km uzaklıkta olmasına rağmen sınırdaşı değildir, Bhutan da Hindistan'ın Sikkim eyaletiyle ayrılmıştır. Ülkenin Denizle bağlantısı bulunmamaktadır.

Aşağıdaki haritada ise, başlıca şehirleri görülmektedir.

1-3) GENEL BİLGİ:

Nepal (Nepalce: नेपाल), resmi adıyla Nepal Federal Demokratik Cumhuriyeti, Güney Asya'da bir ülkedir. Büyük bölümü Himalayaların eteklerinde, bir bölümü ise Hint-Ganj Ovası'nda konumlanmıştır. Dünyanın 49 'uncu en kalabalık ve 93' üncü en geniş ülkesidir. Denize kıyısı bulunmayan Nepal kuzeyde Çin'e bağlı Tibet, güney, doğu ve batıda Hindistan ile komşudur. Bangladeş Nepal'in güneydoğu ucundan sadece 27 km uzaklıkta olmasına rağmen sınırdaşı değildir, Bhutan da Hindistan'ın Sikkim eyaletiyle ayrılmıştır. Verimli ovalar, subalpin kuşak ormanları ve en yüksek on dağdan sekizini bulunduran Nepal zengin bir coğrafi çeşitliliğe sahiptir. Dünyanın en yüksek dağı olan Everest Dağı da bunlara dahildir. Başkenti ve en büyük şehri Katmandu'dur. Resmi dili Nepalce'dir, ancak ülke birçok etnik gruba ev sahipliği yapmaktadır.

"Nepal" ismine rastlanan en eski metinler Nepal'in en yaygın dini olan Hinduizm'in ortaya çıktığı Vedik Çağ'da yazılmıştır. Budizm'in kurucusu Gotama Buda MS 1. binyıl ortalarında Nepal'in güneyindeki Lumbini'de doğmuştur. Ülkenin kuzey bölümü kültürel olarak Tibet'le iç içedir, orta kesimdeki Katmandu Vadisi'ne ise Hint-Aryan kültürü hakimdir ve geçmişte bölgenin yerlileri olan Nevar halkının kurduğu Nepal Mandala konfederasyonuna ev sahipliği yapmıştır. O dönemde eski İpek Yolu'nun Himalayalar' dan geçen dalına vadinin tüccarları hükmetmiştir. Bu kozmopolit bölge kendine özgü bir mimari ve geleneksel sanat geliştirmiştir.

18. yüzyılda Gurka Krallığı Nepal'i birleştirdi. Şah Hanedanı Nepal Krallığı'nı kurdu ve Rana Hanedanı'ndan gelen başbakanlar döneminde Britanya İmparatorluğu ile ittifak yaptı. Ülke hiç sömürgeleştirilmedi ancak Çin imparatorluğu ve Britanya Hindistanı arasında tampon devlet görevi gördü. 1951'de ilan edilen parlamenter demokrasi, 1960 ve 2005'te olmak üzere iki kez hükümdarlarca askıya alındı. 1990'lar ve 2000'lerde yaşanan Nepal İç Savaşı 2008'de seküler cumhuriyete geçilmesiyle sonuçlandı. Böylece dünyanın son Hindu monarşisi son buldu.

2015'te yürürlüğe giren Nepal Anayasası, Nepal'i yedi ilden oluşan bir seküler federal parlamenter cumhuriyet olarak tanımlar. Günümüzde komünist bir parti tarafından yönetilen tek çok partili demokrasidir. Nepal 1955'te Birleşmiş Milletler'e katılmış, 1950'de Hindistan ve 1960'ta Çin Halk Cumhuriyeti'yle dostluk antlaşmaları imzalamıştır. Ülke kurucu üyesi olduğu Güney Asya Bölgesel İşbirliği Teşkilatı'nın merkezine ev sahipliği yapmaktadır. Ayrıca Bağlantısızlar Hareketi ve Bengal Körfezi Ülkeleri Girişimi'nin üyesidir. Nepal ordusu Güney Asya'nın en büyük beşinci ordusudur. Gurka askerlerin dünya savaşlarında aldığı görevlerle bilinir ve Birleşmiş Milletler Barış Gücü'nün önemli katılımcılarından.

1-4) KISA TARİHÇESİ:

Erken tarih : Patan'daki Hindu tapınakları ilk krallıkların da merkezi olmuştur

Yapılan araştırmalara göre Nepal'in bilinen ilk tarihi, MS 4. yüzyılda, küçük Hint prensliklerinin kurulmasıyla başlamıştır. Nepal topraklarında yer alan bu küçük prenslikler 18. yüzyılın ortalarına kadar varlıklarını sürdürmüşlerdir.

Nepal Krallığı: 1769 yılında ilk kez bu prensliklerden biri olan Gurkalar, Nepal topraklarını denetim altına almışlardır. İlk Gurka kralı Pritvi Narayan, Katmandu bölgesini ele geçirdikten sonra Nepal'de Gurkaların altın dönemi yaşanmıştır. Narayan'dan sonra yerine geçen çocukları Nepal

topraklarını, batıda Sutley Nehri'ne, güneyde Ganj Ovası'na ve kuzeyde Tibet'e kadar genişletmişlerdir.

1814 - 1816 yılları arasında İngilizlerle yapılan savaşlar, Gurkaların mağlubiyetiyle sonuçlanmış ve bundan sonra 1846'ya kadar ülke, soylu ailelerin mücadele alanı durumuna gelmiştir. Bu tarihte Rana ailesi, diğerlerine karşı üstünlük kurmuştur. Nepal, 1951 yılına kadar bu ailenin denetiminde kalmıştır.

1950'ler-1990'lar: 1951'de Şah ailesinin üyesi olan Kral Tribhubana, ülke yönetimini ele geçirmiş ve ülke, kabineli hükûmet düzenine geçmiştir. Sonra da meşrutiyet yönetimi duyurulmuştur. Ölümünden sonra yerine geçen oğlu Mahendra, ülkede büyük değişiklikler yapmış ve onun yönetimindeki 1962 yılında yeni anayasa yürürlüğe girmiştir.

1972'de Mahendra'nın ölümüyle yerine oğlu Birendra kral olmuştur. Kral Birendra, partisiz bir anayasal yönetim düzeyi olan Panchayat düzenini yürürlüğe koymuştur. Bu yönetim biçimine karşı 1979'da çıkan halk hareketler ve öğrenci ayaklanmalarından sonra Birendra, 1980'de yönetim biçimini halk oylamasına götürmüştür. Bu halk oylaması sonucu Birendra'nın Panchayat yönetim biçimi ayakta kalmıştır. 10 yıl sonra, 1990'da Birendra iktidar tekeli gevşeterek meclis düzenine geçilmesini kabul etmiştir. Böylece Nepal, çok partili yaşama geçmiştir. Bu düzene geçildikten sonra Mayıs 1991'deki seçimlerde Nepal Kongre Partisi 205 sandalyeden 110'unu kazanarak iktidara gelmiştir.

İç savaş: Şubat 1996'da Maocu partilerden biri, yeni bir "Demokratik Halk Cumurhiyeti" kurmak için Maocu devrim stratejisi olan gerilla savaşını başlatmış ve Nepal İç Savaşı'nı ateşlemiştir. Prachanda olarak bilinen Pushpa Kamal Dahal isimli ayaklanma önderi Ropla, Rukum, Jajarkot, Gorkha ve Sindhuli bölgelerinde kalkışmayı başlatmış; Maocular birçok bölgede geçici halk hükûmeti kurmuştur.

Haziran 2001'de Prens Dipendra, kraliyet ailesinden, içlerinde Kral Birendra ve Kraliçe Aishwarya'nın da olduğu 11 kişiyi, daha sonra da kendini öldürmüştür. Kralın ölümüyle Birendra'nın kardeşi Gyanendra'nın sultanlığı ele geçirdiği sırada Maocu ayaklanma kızışmıştır. Bundan dolayı kral, Ekim 2002'de geçici olarak hükûmeti düşürmüş ve ülkeyi denetim altına almıştır.

Düzen tutturamayan hükûmetler ve Maocuların Katmandu'yu kuşatması yüzünden, krallığa yönelik destek azalmıştır. 1 Şubat 2005'te Gyanendra hükûmeti düşürmüş, tüm güçleri elinde toplamış ve olağanüstü durum duyurmuştur. Siyasetçilere ev hapsi cezası verilmiş, telefon ve internet bağlantıları kesilmiş ve basın özgürlüğü ortadan kaldırılmıştır. Kral, yeni yönetim biçiminin ayaklanmacıların bastırılması amacıyla olduğunu ileri sürmüştür.

Şubat 2006'da yerel seçimler yapılmış fakat büyük partiler seçime katılmamışlardır. Nisan 2006'da grevler ve sokak gösterileri kralın meclisi yeniden kurmasına yönelik başkent Katmandu'da baş göstermiş ve kral bunun üzerine yönetimi siyasi partilere geri vermeye söz vermiştir. 28 Nisan'da meclis yeniden toplanmış ve başbakan atanmıştır. 10 Haziran 2006'da meclis, kralın yetkilerini sınırlayarak yasaları onama yetkisini elinden almıştır. Bu sıralarda Maocularla hükûmet arasında barış görüşmeleri de başlamış ve 12 Haziran'da Nepal'in oldukça sert olan terörle mücadele yasası kaldırılarak, birçok Maocu gerillanın serbest bırakılması sağlanmıştır. 18 Haziran'da Maocu hareketin lideri Prachanda Katmandu'da hükûmetle görüşerek yakın zamanda kurulacak olan geçici hükûmette kendilerine yer verilmesi yönünde söz almıştır.

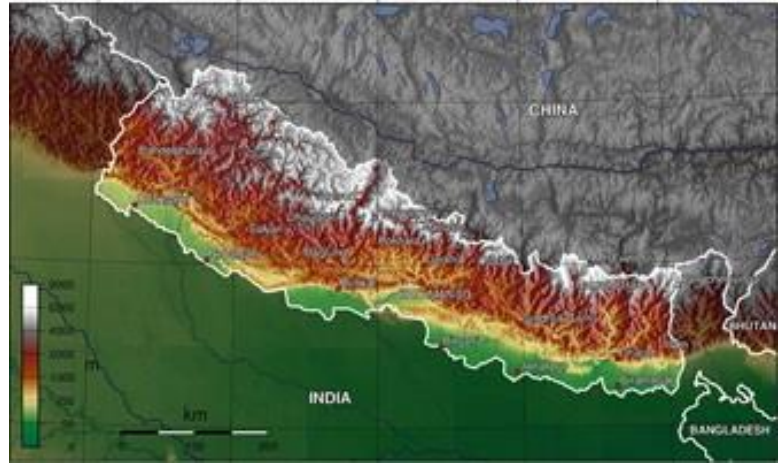
2006 sonrası: Kasım 2006'daki antlaşmayla 1996'dan beri süregelen ve 13.000 insanın ölümüne neden olan iç savaşın bittiği açıklanmış ve sonrasında Ocak 2007'de yeni meclis kurulmuştur. Bu

seçimde Maocular sandalyelerin 4'te 1'ini alarak mecliste temsil hakkı kazanmışlardır. Bundan sonra hükûmet, krallığın yetkilerini sınırlamak yoluyla demokratikleşme sürecini başlatmış fakat Eylül ayında Maocular, hükûmetin krallığa karşı demokratikleşme sürecinde elini ağırdan aldığı gerekçesiyle hükûmetten çekildiklerini açıklamışlardır.

Uzun tartışmaların ardından Nepal'de geçici anayasa üzerinden bir anlaşma sağlanmış ve 10 Nisan 2008'de Anayasa Meclisi seçimleri tamamlanmıştır. Anayasa Meclisi seçimlerinde ezici biçimde üstün gelen Maocular, Nepal Kongre Partisi ve NKP (BML) ile Anayasa Meclisini oluşturmuştur. 28 Mayıs 2008'de düzenlenen ilk Anayasa Meclisi toplantısında daha önce geçici anayasada kararlaştırıldığı üzere monarşi yıkılmış ve Federal Demokratik Nepal Cumhuriyeti kurulmuştur.

1-5) COĞRAFİ YAPISI:

Nepal, coğrafi konum olarak Güney Asya'da yer alır. Kuzeyde Çin ve güneyde de Hindistan'ın arasında kalan 147.181 kilometre kare alana sahip bir kara ülkesidir. Kuzeyinde Himalayalar ve güneyinde de ormanlık Terrai bölgesi ile çevrelenmiştir. Dünyanın en yüksek dağı olan Everest, Çin ile birlikte Nepal sınırları içerisinde bulunmaktadır.

Büyük Himalaya Dağları, Nepal'in kuzey sınırı boyunca, 7600 metrenin üstünde yüksekliğe sahip, 23 zirve ile ülkeyi kuzeye karşı örter. Bu zirvelerin içinde en önemlisi 8.848 m ile dünyanın en yüksek noktası olan Everest Tepesidir. Ayrıca Lhotse, Makdu, Cho Oyu, Manasulu, Annapurna ve Dhaulagiri diğer önemli zirveleridir.

Doğudan batıya uzanan ülke dağ silsilesini, kuzeyden güneye kesen üç büyük nehir sistemi vardır. Kamali, Sapt Gandaki ve Sapt Kasi. Her üçü de Tibet'ten doğan nehirler, Nepal için ekonomik ve stratejik açılarından çok önemlidir.

1-6) NÜFUSU VE ETNİK YAPISI:

2020 yılına göre toplam nüfusu 29,14 milyondur

2011 nüfus sayımında 125 sosyal sınıf/etnik grup belirlenmiştir. Bunların dağılımı aşağıdaki gibidir;

Chettri %16,6, Brahman-Hill %12,2, Magar %7,1, Tharu %6,6, Tamang %5,8, Newar %5, Kami %4,8, Müslüman %4,4, Yadav %4, Rai %2,3, Gurung %2, Damai/Dholii %1,8, Thakuri %1,6, Limbu %1,5, Sarki %1,4, Teli %1,4, Chamar/Harijan/Ram %1,3, Koiri/Kushwaha %1,2, diğer %23

1-7) BAŞŞEHİRİ VE BAŞLICA ŞEHİRLERİ:

Katmandu (Nepalce: काठमाडौं), Nepal cumhuriyetinin başkenti ve en büyük şehridir. v.1.500.000 nüfuslu Katmandu'da UNESCO tarafından koruma altına alınan çok sayıda Budist ve Hindu tapınağı bulunmaktadır. Deniz seviyesinden 1300 m yüksekte kurulan şehir 27°43' Kuzey, 85°22' Doğu koordinatları arsında yer almaktadır. Katmandu Vadisi'ne ilk yerleşim MÖ 100 yıllarına rastlar. Ancak vadideki en eski nesnelere yapılaş tarihi ise milattan birkaç yüzyıl olarak belirlenmiştir. Bulunan en eski yazıtın tarihi MÖ 185 olarak bulunmuştur.

Katmandu Vadisi, tarihsel olarak "Nepal Mandala" olarak adlandırılmış olup, Himalaya eteklerinde kozmopolit bir kentsel uygarlık olan Newar halkının evi olmuştur. Şehir, Nepal Krallığı'nın kraliyet başkentiydi ve Nepal aristokrasisinin saraylarına, konaklarına ve bahçelerine ev sahipliği yapmıştır. 1985'ten beri Güney Asya Bölgesel İşbirliği Derneği'nin (SAARC) genel merkezine ev sahipliği yapmaktadır. Bugün, 2008 yılında kurulan Nepal cumhuriyetinin hükümet merkezidir ve Bagmati Eyaletinin bir parçasıdır.

Katmandu, uzun yıllardır Nepal'in tarihi, sanatı, kültürü ve ekonomisinin merkezidir ve öyle olmuştur. Hindu ve Budist çoğunluk içinde çok etnikli bir nüfusa sahiptir. Katmandu'da yaşayan insanların hayatlarının önemli bir bölümünü dini ve kültürel şenlikler oluşturur. Turizm, şehir ekonomisinin önemli bir parçasıdır. 2013 yılında Katmandu, TripAdvisor tarafından dünyanın yaklaşan ilk on seyahat destinasyonu arasında üçüncü sırada ve Asya'da birinci sırada yer aldı. Şehir, Nepal Himalayalarına açılan kapı olarak kabul edilir ve birkaç Dünya Mirası Alanına ev sahipliği yapar: Durbar Meydanı, Swayambhunath, Boudhanath ve Pashupatinath. Katmandu vadisi, 2010 yılında Dünya Bankası'na göre yılda yüzde 4 büyüyor ve bu da onu Güney Asya'daki en hızlı büyüyen metropol alanlarından biri ve Nepal'de bir metropolde hızlı kentleşme ve modernleşmenin benzeri görülmemiş zorluklarıyla karşılaşan ilk bölge yapmaktadır.

Katmandu'nun tarihi bölgeleri Nisan 2015'te meydana gelen 7.8 büyüklüğündeki depremde ciddi şekilde hasar görmüştür. Binaların bir kısmı restore edilmiş, bir kısmı ise yeniden inşa sürecinde kalmıştır.

Katmandu'nun bazı bölgelerindeki arkeolojik kazılar, eski uygarlıkların kanıtlarını bulmuştur. Bu buluntuların en eskisi MS 185 tarihli Maligaon'da bulunan bir heykeldir. Dhando Chaitya'nın kazısı, Brahmi yazısıyla yazılmış bir tuğlayı ortaya çıkarmıştır. Arkeologlar bunun iki bin yaşında olduğuna inanmışlardır.

Katmandu'nun yanında bazı önemli şehirler şunlardır: Pokhara, Lalitpur, Bharatpur, Biratnagar, Nepalganj, Birganj, Janakpur, Butwal, Itahari, Dharan ve Dhangadi' dir.

1-8) SİYASAL YAPISI:

Nepal'de 1951 yılında Meşrutî Monarşi tesis edilmesine ve 1959 yılında çok partili siyasi sistem öngören bir anayasanın kabul edilmesine karşın, Kral'ın 1960 yılında Meclis, anayasa ve siyasi partileri feshetmesiyle, "Panchayat" olarak adlandırılan siyasi partisiz bir sisteme geçilmiştir. Ülkede 1980'lerden sonra baş gösteren demokratikleşme hareketlerinin neticesinde, 1990 yılında Kral, çok partili parlamenter sistemi kabul etmiş ve 1991 Mayıs ayında Meclis seçimleri yapılmıştır.

Maocular ile Kral/Hükümet güçleri arasında 1996 yılından itibaren yaşanan çatışmalar, Kasım 2006'da "Kapsamlı Barış Anlaşması" nın imzalanmasıyla son bulmuş ve 15 Ocak 2007 tarihinde Geçici Anayasa kabul edilmiştir. Böylece, 1990 yılından Mayıs 2008'e kadar Meşrutî Monarşi sistemiyle yönetilen Nepal, Mayıs 2008'de Nepal Federal Demokratik Cumhuriyeti'ne dönüşmüştür.

Yeni Anayasa'nın hazırlanması amacıyla 2008 yılında I. Kurucu Meclis seçilmiştir. Görev süresi içinde Anayasa'nın hazırlanamaması üzerine I. Kurucu Meclis 2012 yılında dağıtılarak, Kasım 2013'te düzenlenen seçimlerle II. Kurucu Meclis teşkil edilmiştir. Meclis hazırladığı taslak Anayasa metnini 13 Eylül 2015 tarihinde oylamış ve yeni Anayasa 20 Eylül 2015 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Federal Parlamento, 275 üyeli Temsilciler Meclisi ve 59 üyeli Millet Meclis adını taşıyan iki kanattan oluşmaktadır.

Cumhurbaşkanı, Federal Parlamento ve İl Genel Meclisi (Provincial Assembly) üyelerinin oluşturduğu seçmenler kurulunun oyları ile seçilir. Cumhurbaşkanı Temsilciler Meclisinde çoğunluğu teşkil eden siyasi partinin başkanını Başbakan olarak atar ve kabineyi Federal Parlamento üyeleri arasından Başbakanın tavsiyesiyle oluşturur.

26 Kasım ve 7 Aralık 2017 tarihlerinde iki aşamalı olarak düzenlenen genel ve yerel meclis seçimlerinde Nepal Birleşik Marksist-Leninist Komünist Partisi (CPN-UML) ile Nepal Maoist Merkez Komünist Partisi (CPN-MC) tarafından oluşturulan sol ittifak ezici bir çoğunluk elde etmiştir.

Sol ittifak, resmi olarak tek çatı altında birleşme ve Parti liderleri Oli ve Prachanda'nın dönüşümlü olarak yeni komünist partiye başkanlık etmesi konusunda anlaşmışlardır. Bu çerçevede, K.P. Sharma Oli, 15 Şubat 2018 tarihinde yemin ederek Başbakanlık görevini üstlenmiştir.

10 Mart 2018'de Meclis Başkanı'nın belirlenmesi için yapılan seçimlerde, bir önceki dönemde Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı olan Krishna Bahadur Mahara oybirliğiyle bu makama seçilmiş olup, 11 Mart 2018'de yemin ederek göreve başlamıştır.

Cumhurbaşkanlığı seçimleri 13 Mart 2018 tarihinde yapılmış ve ülkenin ilk kadın Cumhurbaşkanı Bidya Devi Bhandari, seçimleri ikinci bir dönem daha kazanmıştır. Yeni Anayasa ile ülkenin mutlak federalizmi kabul etmesi nedeniyle, seçimler olması gereken tarihten iki buçuk yıl önce yapılmıştır.

1-9) TÜRKİYE- NEPAL SİYASİ İLİŞKİLERİ:

Ülkemiz ile Nepal arasındaki diplomatik ilişkiler 1962 yılında tesis edilmiştir. Yeni Delhi Büyükelçiliğimiz Nepal'e, Nepal'in İslamabad Büyükelçiliği ise Türkiye'ye akreditedir.

Nepal ile ülkemiz arasında gerçekleştirilen üst düzey ziyaretler bağlamında, Nepal Dışişleri Bakanı Sahana Pradhan 9-11 Temmuz 2007 tarihlerinde İstanbul'da yapılan "En Az Gelişmiş Ülkeler Birinci Konferansı"na (EAGÜ) katılmıştır. Sayın Ahmet Davutoğlu Dışişleri Bakanlığı döneminde 17 Şubat 2011 tarihinde Nepal'i ziyaret etmiş ve söz konusu ziyareti takiben, dönemin Nepal Başbakanı Jhala Nath Khanal 9-13 Mayıs 2011 tarihlerinde İstanbul'da düzenlenen Dördüncü EAGÜ Konferansı'na iştirak etmek üzere ülkemize gelmiştir.

Ülkemiz, on yıl süren silahlı çatışmaların ardından bir geçiş dönemi yaşayan ve doğal afetlerle karşı karşıya kalan Nepal halkına yardım etmiştir. Bu çerçevede, Nepal'de 250 bin kişinin etkilendiği seller dolayısıyla 50.000 Dolar tutarındaki insani yardımımız Mart 2009'da, Birleşmiş Milletler İnsani İşler Eşgüdüm Ofisi (OCHA) aracılığıyla Nepal'e ulaştırılmıştır. Ülkemiz Katmandu Üniversitesi Kız Yurdu inşası için TİKA aracılığıyla Nepal'e Nisan 2009'da 97.500 Dolar tutarında yardımda bulunmuştur.

25 Nisan ve 12 Mayıs 2015 tarihlerinde Nepal’de meydana gelen depremlerin ardından, Türkiye insani yardımda bulunmuş ve kurtarma çalışmalarına iştirak etmiştir. Ayrıca, Türkiye Nepal’e 2 milyon Dolar tutarında kalkınma yardımında da bulunmuştur.

İstanbul’da 23-24 Mayıs 2016 tarihlerinde düzenlenen Dünya İnsani Zirvesi’ne katılan dönemin Başbakan Yardımcısı ve Dışişleri Bakanı Kamal Thapa ile Sayın Bakanımız arasında Dışişleri Bakanlıkları Arasında İstişare Mekanizmasına Kurulmasına Dair Mutabakat Muhtırası imzalanmıştır. Bu çerçevede iki ülke arasındaki ilk siyasi istişareler 18 Nisan 2019 tarihinde Genel Müdürler düzeyinde Katmandu’da gerçekleştirilmiştir.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Fuat Oktay, 10 Haziran 2019 tarihinde Cenevre’de Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Yüzüncü Yıl Konferansı marjında Nepal Başbakanı K.P. Sharma Oli ile ikili bir görüşme gerçekleştirmiştir.

1-10) EKONOMİSİ:

Ülke Ekonomisi (2018)

GSYİH (milyar \$)	29,04 milyar Dolar
Reel GSYİH Büyüme Oranı (%)	6,7
Nüfus (milyon) (2019)	28,6
Kişi Başına Gelir (\$) (2019)	1034
Enflasyon Oranı (%)	6,3
İşsizlik Oranı (%)	3,2
İhracat (milyon \$)	768
İthalat (milyar \$)	12,7
Ülkemizle Ticareti (milyon \$) (2019)	82,88

Kaynak: EIU, Dünya Bankası, Nepal Central Bureau of Statistics (CBS)

Başlıca Ticaret Ortakları: Hindistan, ABD, Çin, Türkiye, Almanya.

Başlıca İhracat Kalemleri: El dokuması halı, sentetik ipler ve plastik

Başlıca İthalat Kalemleri: Yakıt, yağlar, elektrikli ve elektronik ürünler, demir-çelik ve taşıt

İkili Ticari ve Ekonomik İlişkiler

Türkiye’nin Nepal’le İthalat ve İhracat Rakamları (milyon \$)

Yıl	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
2015	47	15,8	62,8	+31,2
2016	10	31,3	41,3	-21,3
2017	39,9	54,9	94,8	-15,0
2018	53,1	41,1	94,2	+12
2019	56,078	26,808	82,88	+29,27

2020/3 ay	15,5	5,4	19,4	+10,1
-----------	------	-----	------	-------

Kaynak: TÜİK

Başlıca İhraç Ürünlerimiz: Değerli taşlar, metaller ve halılar

Başlıca İthal Ürünlerimiz: El dokuması halı, metal teller

Türkiye – Nepal İş Konseyi : 2012 yılında kurulmuştur. Türk ve Nepalli işadamlarının İş Konseyi dışında da temasları olmaktadır.

Firmalar: 2019 yılı Şubat ayında bir Türk şirketi, CG Corp Global ile birlikte (CG Communication ve CG LIFECELL) Nepal’de iletişim sektöründe yatırım yapmaya başlamıştır.

Turizm: Ülkemize gelen Nepalli turist sayısı sınırlıdır.

Yardımlar: Ülkemiz, Katmandu Üniversitesi Kız Yurdu inşası için TİKA aracılığıyla Nepal’e Nisan 2009’da 97.500 ABD Doları tutarında yardımda bulunmuştur.

1-11) DİN:

Nepal'deki ana din, ülkenin neredeyse% 82'si tarafından uygulanan Hinduizm'dir. Nepal, dünyanın en dindar Hindu ülkesidir ve başlıca dünyaca ünlü Pashupatinath Tapınağı olmak üzere önemli Hindu hac merkezlerinin çoğuna ev sahipliği yapmaktadır. Nepal halkı Lord Shiva'yı koruyucu tanrı olarak kabul ederken, inek Nepal'in ulusal hayvanı olarak kabul edilir. Ancak, bir demokrasi olarak Nepal, çok etnikli, çok dilli ve çok dinli bir ülkedir. Nepal'de takip edilen diğer büyük dinler Budizm, İslam, Kiratizm, Hristiyanlık, Sihizm, Bahá'í ve bazı azınlık dinleridir.

1. Hinduizm

Hinduizm, nüfusun yaklaşık% 81'inin Hindu olduğu Nepal'deki baskın dindir. Bu, ülke çapında yayılmış birçok Hindu tapınağından açıkça görülmektedir. Efsaneye göre, Ne Muni adında bir bilge, tarih öncesi zamanlarda Nepal'de dini tanıtan, Himalayalar'da yaşayan ve onun öğretilerini öğreten kişiydi. Ayrıca Nepal'in ilk kralı Bhuktaman'ı seçti ve Gopala Hanedanlığı'nın temelini attı. Ülkenin adının ondan geldiğine inanılıyor. Güneş ve aydan oluşan çift üçgen Nepal bayrağının da insanlara Lord Vishnu tarafından verildiğine inanılıyor.

Nepal'deki Popüler Tapınaklar:

- Muktinath Tapınağı
- Pashupatinath Tapınağı, Katmandu
- Dantakali Tapınağı, Dharan
- Changunarayan Tapınağı, Katmandu

2. Budizm

Budizm dini, köklerini ülkeye kadar izler; Nepal'deki Lumbini, Lord Buddha'nın doğum yeridir. Klanı Shakyas, Budizm'in Katmandu vadisinde ilk yayılmasına yardımcı oldu ve daha sonra, İmparator Ashoka'nın saltanatı sırasında din gelişti. Bu dönemden sonra Şah hanedanı Nepal'de devrildi ve Budizm, uygulamalarının çoğunun Hinduizm'de emilmesiyle yavaş yavaş geriledi. Şu anda Nepal'in toplam nüfusunun yaklaşık %9'u dini uyguluyor ve üç ana düşünce okulu gözlemlenebilir - Tibet, Newar ve Theravada Budizmi.

Nepal'deki Popüler Budist Yerler:

- Swayambhunath – Boudhanath

3. İslam

Hinduizm ve Budizm'den sonra İslam, toplam nüfusun yaklaşık %4,4'ünü oluşturan en çok uygulanan inançtır. Nepal'e ilk gelen Müslümanlar, Nepal krallarının saray mensubu, danışmanları ve müzisyenleri, tüccarlar, silah imalatçıları ve ayrıca Nepal askerlerinin silah ve mühimmat kullanımında eğitmenleri olarak çalışan Keşmirli, Persler, Afganlar ve Araplardan oluşuyordu. . Günümüz Nepalli Müslümanları aslında bu insanların ve 1970'ler kadar geç gelen diğer bazı Keşmirli tüccarların ve Çin'deki Komünist devralma sonrasında ülkeye 1959'dan sonra gelen Tibetli Müslümanların torunlarıdır. Bu insanların çoğu şu anda Nepal'in güneyindeki Terai bölgesinde yaşıyor ve Kuzey Hindistan Müslümanları ile kültürel benzerlikler taşıyor.

Nepal'deki Popüler Camiler:

- En eskisi Durbar Marg'daki Takia Camii.
- Madatiya Camii, Madatiya
- Keşmir Mescidi, Katmandu,

1-12) DİL:

Hint-Avrupa dil ailesinin Hint-Aryan koluna ait bir Doğu Pahāri dilidir. Dil, Nepal'in resmî dili olup, aynı zamanda Hindistan'daki 22 tanınan dilden biridir. Nepalce Devanagari alfabesi ile yazılır.

Nepalce, Hint-Avrupa dil ailesinin Hint-İran dilleri koluna bağlı Hint-Aryan dilleri grubunun bir üyesidir. Glottolog'a göre "Kuzey bölgesi Hint-Aryan dilleri" içerisinde bulunan Doğu Pahari grubunda sınıflandırılmaktadır. Bu grup içerisinde Nepalce dışında Jumli ve Dotyali olmak üzere 2 farklı dil daha bulunmaktadır.

Dil en yakından diğer Kuzey Hint-Aryan dilleri ile ilişkilidir. Bunun yanı sıra dilin konuşulduğu bölgenin güneyinde yer alan Maithili ve Bhojpuri dillerine de yakınlık gösterir. Nepalce'nin söz varlığı tarihi açıdan Sanskrit'den de etkilenmiştir. Hindustânî (Hintçe ve Urdu), Güney Asya'da sahip olduğu sosyokültürel gücü nedeniyle Nepalce'yi etkileyen bir başka dildir. Nepalce, tarihi boyunca temas halinde olduğu Tibet dilleri ile karşılıklı etkileşim yaşamıştır, ancak Nevari ve Tamang gibi diller üzerinde Nepalce'nin etkisi çok daha büyük olmaktadır.

2) NEPAL' İN POZİTİF YÖNLERİ:

2-1) Genel olarak güvenli bir ülke olması: Genel olarak, Nepal'i ziyaret etmek güvenlidir ve aslında son derece sıcakkanlı insanları ve turistlere ve ziyaretçilere karşı misafirperverliği ile bilinir. Suç oranları düşüktür, ancak yine de dikkatli olmalısınız. Özellikle gece saatlerinde turistik bölgelerin dışına çıkılmaması gereklidir.

2-2) Çok renkli ve kültürlü bir ülke olması: Evet burası bizlere göre görsel ve gelenekler açısından çok enteresan olan bir ülkedir. Aşağıda belirttiğim olumsuzlara karşı bu ülke mutlaka ziyaret edilmelidir.

2-3) Fotoğrafçılık açısından çok cazip bir ülke olması: Tabiatı, yeşilliği, gelenekleri, görenekleri, adetleri, tapınakları, hayvanları, dinleri, yerel fakirleri ...gibi çeşitli özellikleri ile fotoğrafçılık açısından çok cazip bir ülkedir.

2-4) Genel olarak misafirperverliğinin iyi olması: İnsanları misafirperver ve sıcak kanlıdır.

2-5) Ölü yakma törenlerine belli bir uzaklıktan turist kabul edilmesi

3) NEPAL' İN NEGATİF YÖNLERİ:

3-1) Genel Hijyen Koşullarının İyi Olmaması: Medeni ülkelere göre böyle olmasına rağmen ancak bu ülke bu açıdan, örneğin Hindistan' dan çok daha iyidir.

3-2) Trafiğin Soldan ve Kötü Olması: Bir defa sağ trafikte araç kullanmaktaysanız, bu ülkede araç kiralayamazsınız. Ancak Hindistan' daki gibi çok kornalı, gürültülü ve kaos içinde değildir.

3-3) Katmandu vadisinde aşırı hava kirliliği olması: Hava kirliliği Katmandu Vadisi'nde önemli bir sorundur. 2016 Dünya Sağlık Örgütü'nün Ortam Hava Kirliliği Veritabanına göre 2013 yılında yıllık ortalama PM2.5 (partikül madde) konsantrasyonu 49 µg/m³ idi ve bu Dünya Sağlık Örgütü tarafından tavsiye edilenden 4,9 kat daha yüksekti.

3-4) Otel dışında yemek yeme ve içmenin çok riskli olması: Sabah kahvaltısı ve akşam yemeği dahildi. Zaten böyle olması gereklidir. Dışarda yemek yemenizin olanağı yoktur. Öğle yemeklerini de kahvaltıdan hazırladığımız sandviçlerle idare ettik. Suyumuzu da kendimiz taşıdık

NEPAL'DE ÖLÜ YAKMA TÖRENLERİ, KATMANDU PASHUPATİNATH TAPINAĞI VE BAGMATI NEHRİ:

Turun Hindistan ayağında yakından ölü yakma törenlerini görememiştik. Orada ölü yakılan yerleri uzaktan Ganj nehri teknelerinde iken görebilmiştir. Tekneden bile çekim yapmamıza izin vermemişlerdi. Biz de mecburen makinalarımızı kaptırmamak için kaçak olarak ancak birkaç poz çekebilmiştir. Nepal turunda Katmandu şehrinin meşhur ölü yakma yeri olan Pashupatinath Tapınağı yanındaki Bagmati nehri kıyısında bu işin nasıl yapıldığını görmüştük. Hatta ben daha iyi inceleyebilmek adına turdan ayrılıp burada saatlerce kalmıştım. Aşağıdaki fotoları da burada çekmiş bulunuyorum.

Pashupatinath Tapınağı (Nepalce: पशुपतिनाथ मन्दिर) Lord Shiva'ya adanmış ünlü bir 5. yüzyıl Hindu tapınağıdır. Bagmati Nehri kıyısında yer alan Pashupatinath Tapınağı, Katmandu'daki en eski Hindu tapınağıdır. Nepal laikleşene kadar ulusal tanrı Lord Pashupatinath'ın koltuğu olarak hizmet etmiştir. Bununla birlikte, tapınağın önemli bir kısmı 14. yüzyılda Babür işgalciler tarafından tahrip edilmiş ve orijinal 5. yüzyıl tapınağının dışından çok az veya hiçbir şey kalmamıştır. Boğa görüntüsü ve Pashupati'nin siyah dört başlı görüntüsü en az 300 yaşında olmasına rağmen, bugünkü haliyle tapınak 19. yüzyılda inşa edilmiştir. Tapınak, UNESCO Dünya Mirası Listesi'ndedir. Shivaratri veya Lord Shiva'nın gecesi, burada gerçekleşen, binlerce adanmış ve sadhu'yu çeken en önemli festivaldir.

Pashupatinath'a (çoğunlukla Hindular) inananların tapınak binalarına girmelerine izin verilmektedir. Ancak Hindu olmayan ziyaretçilerin tapınağı yalnızca Bagmati Nehri'nin karşısından görmelerine izin verilmektedir. Burada dikkat ediniz, Hindistan' da Ganj nehrinden uzaktan bile çekilmesine kesinlikle izin verilmiyordu. Bu tapınakta ayinleri gerçekleştiren rahipler, Malla kralı Yaksha Malla zamanından beri güney Hindistan'daki Karnataka'dan Brahmin'lerdir. Bu geleneğin, Güney Asya'da mitolojik bir kral Bharat tarafından yönetildiğine inanılan bir bölge olan Bharatam eyaletlerini kültürel alışverişi teşvik ederek birleştirmeye çalışan Adi Shankaracharya'nın isteği üzerine başlatıldığına inanılmaktadır. Bu prosedür, Hindistan çevresindeki Adi Shankaracharya tarafından kutsanan diğer tapınaklarda da izlenmektedir.

Tapınak, kübik yapılar ve üzerinde durdukları oymalı ahşap kirişler (tundal) ve bakır ve altından yapılmış iki seviyeli çatılar ile pagoda mimarisi tarzında inşa edilmiştir.

Ölü yakma törenine bizdekinin tam tersine sadece erkekler katılmaktadır. Bu durumun söylenen 2 nedeni var. İlki kadınların duygusallığı ve feryatlarıdır. Fotoğrafta da gördüğünüz gibi Hinduizm inancına göre ruh Brahmaya ya da yeniden dünyaya gelme yani reenkarnasyon sürecine göçtüğü için üzülecek ağlanacak bir şey yoktur. Tam tersine kutlanmalı bu durum sevinçle karşılanmalıdır. İkinci sebep ise Sati inancıdır. Bu inanca göre eşi ölen kadın da eşile birlikte ölmelidir. Bunun yolu da beraber yanmaktır. Her ne kadar bu inanç tarihte kalsa da çok değil bundan 50 sene öncesine kadar kadınlar bizzat akrabaları tarafından sana şimdi kim bakacak ortada kalacaksın vb. denilerek zorlanmaktaydı. En son 20 yıl önce burada bir kadın kendini alevlere atınca kadınların törenlere katılması yasaklanmıştır. Şimdi ise bu kural kaldırılmış ama törenlerde çok fazla kadın göremezsiniz.

Ölü Yakma Töreni: Törene başlamadan önce şu konuyu anlatmam gerekiyor. Bu tapınakta yakılmak biraz zengin işidir. Bu işin maliyeti yaklaşık olarak yağ, odun, rahip masraflar derken ölü başı 500 \$ civarındadır. Zaten fakir bir ülke olan bu ülkede, her isteyen burada istede de yakılamamaktadır. Fakirler ait ölü yakma yerleri derenin öteki tarafındaki kumsal tarafındadır. Etrafta da sizden çeşitli bahanelerle odun parası almak isteyenler görebilirsiniz. Bunlardan uzak durmanızda fayda vardır.

Ölüyü Yakmak Üzere Hazırlama: Önce cenazeye katılanlar nehir suyu ile ellerini yüzlerini yıkıyalar. Cenazenin kokmaması için sandal yağı ile yağlanır. Daha sonra bizdeki kefen gibi saflığın simgesi beyaz renkli bezlere sarılarak üzerinde yine kutsal sayılan dualar yazılı huzuru temsil eden turuncu örtü ile nehir kenarındaki basamaklara koyulur. Burada dikkat edilecek husus cenazeyi nehrin akış yönünde ve nehre paralel olarak koymak. Burada yapılan duaların ardından cenazenin ayakları Bagmati Nehri'ne sokuluyor. Yakınları nehirden aldıkları suyu cesedin ağzına döküyorlar. Bunun sebebi hayatın ağızdan alınan nefes ile başlaması. Bundan sonra aile yakınları cenazeyi daha önce hazırlanmış 500 \$ masrafa dahil yakma platformuna taşıyor.

Cenaze Sahibi En Büyük Erkek Çocuk: Törenin sahibi eğer ölen erkekse ailenin en büyük erkek çocuğu, kadınsa en küçük erkek çocuğu oluyor. Tören sahibi erkek çocuk maneviyattan arınmanın bir sembolü olarak önce nehirde yıkanıyor sonra oradaki berbere önce saçını kazıtıyor, ayakkabılarını çıkartıyor ve sonra da beyaz renkli kıyafet giyiyor. Ancak bu kurala uymayan erkek çocuklar da oluyor. Burada ise yine o kütü adetler ortaya çıkıyor. Bundan 50 yıl öncesine kadar ailenin erkek çocuğu yoksa cennete gidemeyeceğine inanıldığından yakılmalarına da izin verilmezmiş.

Cenaze platforma konmadan önce 5 temel elementi (Ateş, Toprak, Metal, Su ve Odun) simgeler şekilde 5 kez etrafında döndürülüyor. Tabii ki burada ev sahibi çocuk göz yaşlarını tutamayınca töreni yöneten Pandit adı verilen Hindu rahip tarafından hemen platformdan uzaklaştırılıyor. Arkadaşları onu teskin etmeye çalışıyor. Daha önce yazdığım gibi bu törende duygusallık hoş karşılanmıyor. Tören sahibi erkek çocuğun duygusal davranışlarının tamamen bittiği düşünülünce Pandit tarafından tekrar platforma çağrılıyor. Bu sırada cenaze üzerine konulacak odunlar da gelmiş oluyor. Rahip cenaze sahibi erkek çocuğa ölü bedeninin ağzına sokulacak yanıcı çirayı veriyor. Bundan sonra cenaze sahibi erkek çocuk 5 temel elementi (Ateş, Toprak, Metal, Su ve Odun) simgeler şekilde 5 kez cenaze etrafında dönüyor.

Bu işlem bitince de cenaze sahibi erkek çocuk ölünün baş tarafından odunları ateşe verme görevini üstleniyor. Yanan çirayı cenazenin ağzına yerleştiriyor. Daha sonra da aynı işlemi ayaklar için de yapıyor.

Yakma İşlemi: Yakma işlemi başladıktan sonra rahip tarafından verilen yanıcı maddeler cenaze sahibi tarafından cenazenin diğer taraflarına da yerleştiriliyor. Cenazenin tüm yakınları ise töreni sessizce izliyor. Bu işlem bitince tüm aile yakınları platformdan uzaklaşıyor. Görevliler ise bu işlemden sonra yanışı hızlandırmak için cenazenin üst ve altlarına odun yerleştirmeye başlıyor. Getirilen sandal ağacı odunlar, cesedin hem altına hem de üstüne diziliyor. Burada ölen kişinin kilosuna göre 70 kg-90 kg arasında odun kullanılıyor. Bundan sonra ise yine görevlilerce cenazenin üst tarafı yanıcı kuru otlar ile kaplanıyor ve cenaze yanmaya bırakılıyor. Bu işlem erkekler için 3 saat, kadınlar için 2 saat sürüyor. Bunun nedeni erkek kemiklerinin daha iri olması. Yan tarafa ise tüm küllerin süpürüleceği bir demir muhafaza getiriliyor.

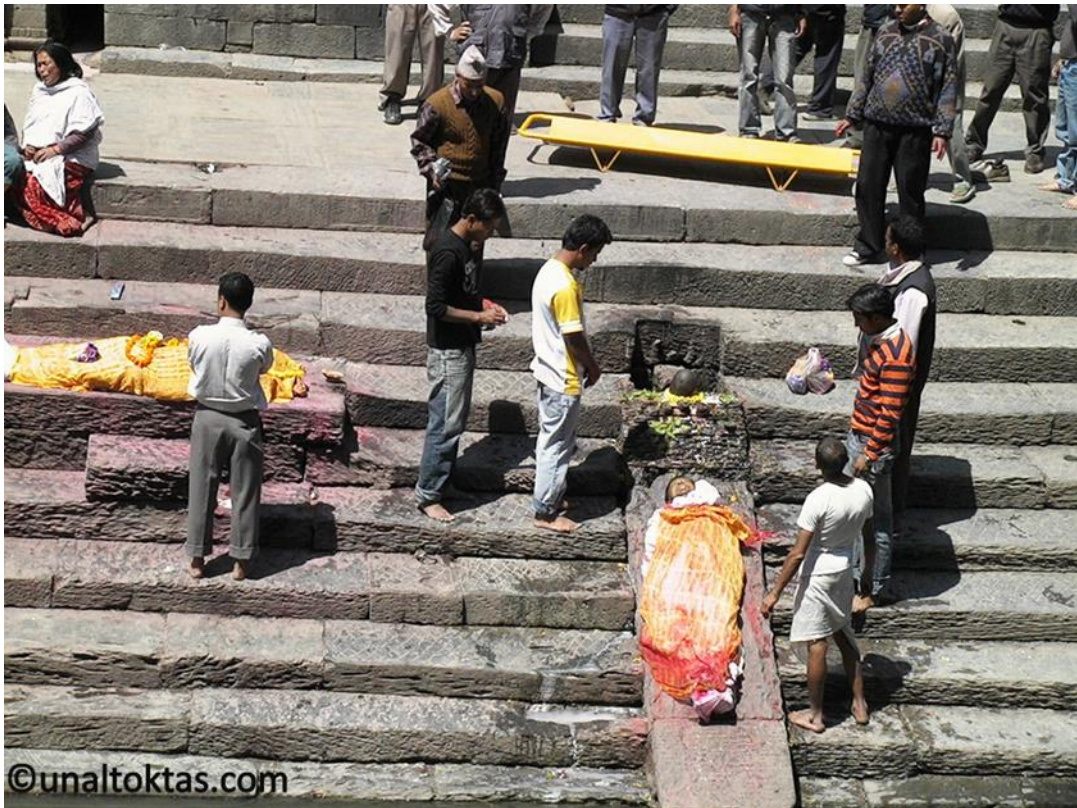
Törenin Sona Ermesi: Yanma işlemi bittikten sonra tüm küller eksik kalmaması için bu muhafazaya tamamen süpürülüyor. Daha sonra da küller Bagmati Nehri'ne bu muhafazadan döküldükten sonra tören bitiyor ve platform başka törenler için hazır hale getiriliyor.

Eğer ölen kişi önemli bir devlet görevlisi veya asker ,ise bu törenler askeri tören şeklinde yapılmaktadır.

Bagmati Nehri sağ tarafta Pashupatinath Tapınağı ve sol tarafta ise turistlerin durarak karşı taraftaki ölü yakma törenlerini izledikleri setler

Ceset önce nehir kenarına dik vaziyette konularak yüzü açılıyor

Sonra en yakını tarafından nehir suyu alınarak yüzü yıkanır ve su ağzına veriliyor

Ondan sonra gene aynı yerde yukarıda bulunan yakma platformları üzerlerine dizlen 4 kat kalın odun kütükleri üzerine ceset konuyor. Üzerine de kolay yanıcı otlar konuyor. Kolay yanması için de kütük aralarına çıra gibi yanıcı maddeler yerleştiriliyor.

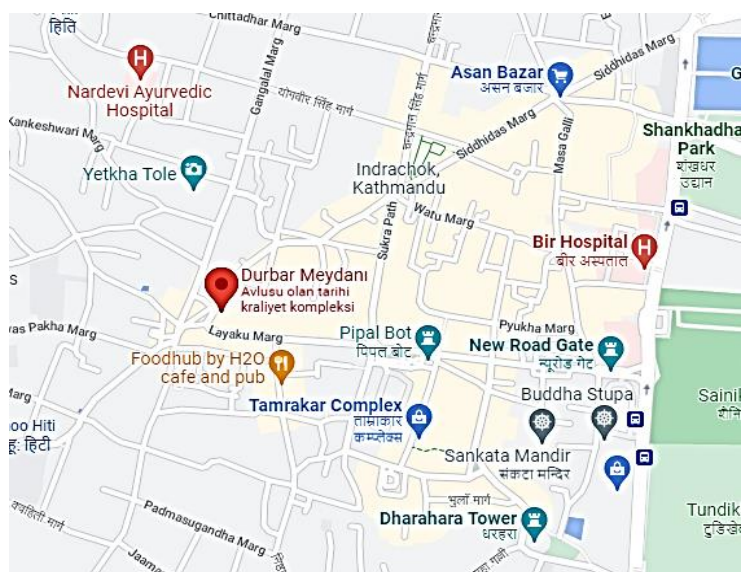
Bu yanma sırasında önce deri ve iç organlar yanmaya başlıyor. Ceset yakma sırasında burada yanına kadar da çaktırmadan gidebiliyorsunuz. Ben şahsen böyle de yaptım. En dikkatimi çeken şey suydü; Ceset belli bir süre yandıktan sonra sıra iç organlarına ve özellikle mide ve barsakların yanmasına gelince, barsaklarda biriken yanıcı gazlar (metan gazı gibi...) birden patlayarak yanıyor ve patlama seslerini yakından duyabiliyorsunuz. Sonra sırasıyla ince kemikler ve kalın kemikler yanıp kül oluyor. Tabii en zor yanan kemik yapısı ise kafatası oluyor. Örneğin yakma platformunun uzunluğu kısa veya yakılan kişi uzun ise, ayakları yanmamış kalabiliyor. Tam yanmamış olan kemik parçaları ise maalesef oralarda bulunan köpekler tarafından kemirilerek ve de yenerek pek artık bırakılmıyor.

Durbar Meydanı (Kral Meydanı):

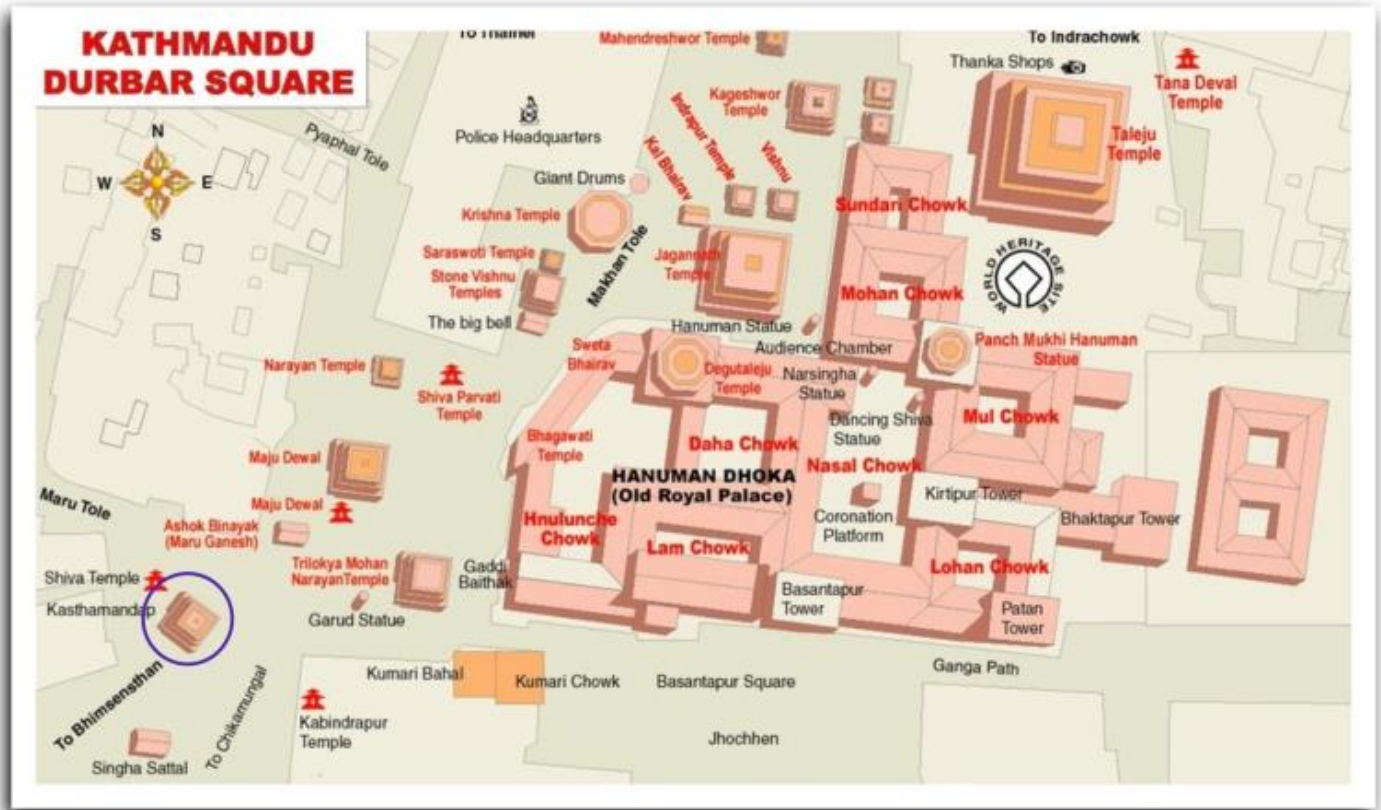
Ana maddeler: Katmandu Durbar Meydanı ve Hanuman Dhoka

Durbar Meydanı'nın gerçek anlamı "sarayların yeri"dir. Katmandu vadisinde korunmuş üç Durbar Meydanı ve Kirtipur'da bir tane korunmamış Durbar Meydanı var. Katmandu Durbar Meydanı eski şehirdedir ve dört krallığı (Kantipur, Lalitpur, Bhaktapur, Kirtipur) temsil eden miras binalarına sahiptir; en erken Liccavi hanedanıdır. Kompleks 50 tapınağa sahiptir ve Durbar Meydanı'nın iki dörtgenine dağılmıştır. Dış dörtgende Kasthamandap, Kumari Ghar ve Shiva-

Parvati Tapınağı bulunur; iç dörtgen Hanuman Dhoka sarayına sahiptir. Nisan 2015 depreminde meydanlar ciddi şekilde hasar gördü.

Aşağıda Durbar Meydanının detaylı planı görülmektedir;

Hanuman Dhoka Sarayı:

Hanuman Dhoka (Nepalce: हनुमान ढोका), Nepal, Katmandu'nun merkezindeki Durbar Meydanı'ndaki Malla krallarının Kraliyet Sarayı ve ayrıca Şah hanedanının bulunduğu bir yapı kompleksidir. Beş dönümlük bir alana yayılmıştır. Hanuman Dhoka Sarayı (Nepalce'deki Hanuman Dhoka Darbar), adını ana giriş yolunun yakınında bulunan Hindu tanrısı Hanuman'ın taş görüntüsünden alır. 'Dhoka' Nepalce'de kapı veya kapı anlamına gelir. 2015 depreminde binalar ciddi şekilde hasar görmüştür.

On avlulu doğu kanadı, 16. yüzyılın ortalarına tarihlenen en eski kısımdır. 17. yüzyılda Kral Pratap Malla tarafından birçok tapınakla genişletildi. Sarayın kuzeyindeki Sundari Chok ve Mohan Chok kapalı. 1768 yılında, sarayın güneydoğu kesiminde, Prithvi Narayan Şah tarafından dört gözetleme kulesi eklenmiştir. Kraliyet ailesi 1886 yılına kadar bu sarayda yaşadı. Daha sonra Narayanhiti Sarayı'na geçtiler. Dışarıdaki taş yazıt on beş dilde. Taş bir jaladronidir (içme çeşmesi) ve efsaneye göre 15 dili de anlayan biri için taştan su yerine süt fışkırır.

Royal Palace (Kraliyet Sarayı)

Hanuman Dhoka Sarayı

Krishna Tapınağı.

Krishna Mandir, Kral Siddhi Narsing Malla tarafından 1631-1637 yılları arasında, yaptırılan 17. yüzyıldan kalma Shikhara tarzı bir tapınaktır. UNESCO Dünya Mirası Listesi'ndeki Patan Durbar Meydanı'nda yer almaktadır. Nisan 2015 Nepal depreminde hasar görmüş ve 2018 yılında restore edilmiştir. Efsaneye göre bu tapınak bir rüyadan esinlenerek yapılmıştır. Bir gece, Kral Siddhi Narasingh Malla (h. 1620-61), tanrılar Krishna ve Radha'nın sarayın önünde durduğunu rüyasında görmüştür. Bilahare Kral, aynı yere inşa edilmiş bir tapınak yapılmasını emretmiştir. On yıl sonra komşu bir krallıkla yapılan bir savaş sırasında, Kral, Krishna'yı düşmanlarını yenmeye çağırdıktan sonra galip gelmiştir. Kral minnetle Sundari Chauk avlusunun içine tapınağın bir kopyasını inşa ettirmiştir.

Krishna tapınağı, Bagan, Myanmar gibi uzaktaki anıtlarda bulunan bir tasarım tekniği olan kuzey Hindistan ve Bengal'de yaygın olan sikhara tarzında inşa edilmiştir. 21 altın zirvesinin altında üç kat vardır. Birinci kat Krishna'yı, ikincisi Shiva'yı (bir linga şeklinde) ve üçüncüsü ise Lokeshwor'u barındırmaktadır. Zemin kat dışında, bir dizi chhatri pavyonu, iç ambulatuvarları çevreler, sekizi, ikinci ve üçüncü seviyelerin köşelerinde ve ana yönlerinde bulunurken, dördüncü seviye, sikhara'nın her yüzüne doğrudan inşa edilmiş dört dekoratif chattri içermektedir. Zemin katta, sarmal galerinin iç duvarları, her cephenin ortasına yerleştirilmiş bir kapı ile her iki tarafta beşer bölmeyle ayrılmıştır. Kalan koyslar, Newari senaryosunda anlatılan Ramayana ve Mahabharata'dan sahneler içermektedir. Krishna'nın Vishnu'nun dünyevi bir enkarnasyonu olduğuna inanılır; bu nedenle, Vishnu ve bineği Garuda'nın görüntüleri tapınağın her yerinde bulunur. Dört tam boyutlu Vishnu on Garuda heykeli sikharanın tabanını çevrelerken, aynı temanın alçak kabartmaları zemin kat kornişlerinde bulunur. Vishnu'nun 10 avatarının tasvirleri de yer seviyesindeki galerinin dış yüzüne yerleştirilmiştir. Bir direğe monte edilmiş, gided Garuda'nın bağımsız bir heykeli tapınağın önüne yerleştirilmiştir. Tapınağın yapımından yaklaşık on yıl sonra Siddhi Narasingh Malla tarafından dikilmiştir.

Parvati Tapınağı:

Shiva Parvati Tapınağı, Nepal'in Katmandu Durbar Meydanı'nda bulunan bir Hindu tapınağıdır. Nepal'in ilk kralı Prithvi Narayan Shah'ın oğlu Bahadur Shah tarafından yaptırılmıştır. Tapınak Nisan 2015 Nepal depreminden zarar almadan çıkmıştır. Ön tarafında çok güzel iki adet aslan hetkeli vardır.

Kotilingeshwar Mahadev ve Mahanishu Tapınakları:

Bu iki tapınak aşağıda görüldüğü gibi yanyana bir yerdedir.

Kotilingeshwar Mahadev Tağınağı, ayırt edici erken dönem taş bir Malla tapınağıdır. 16. yüzyılda Mahendra Malla'nın saltanatından kalmadır. Üç kademeli kaidenin tepesinde gumbhaj tarzında bir tapınak var, bu da temelde çan şeklindeki bir kubbe ile tepesinde kare bir yapı anlamına geliyor. Batı tarafındaki tapınağa bakan boğa, tapınağın Shiva'ya adandığını gösterir.

Aşağıda sağ tarafta görülen Mahavishnu tapınağı, da Bashantapur Durbar Meydanı'nda ve Hanumandhoka'nın solunda yer almaktadır. Malla Dönemi'nin geleneksel Mimari tarzında 3 katlı ahşap bir tapınaktır.

Bu meydanda aşağıda gördüğümüz gibi yerel kıyafetli Hindlileri ve Hint Fakirlerini görebilirsiniz.

Jagannath Tapınağı:

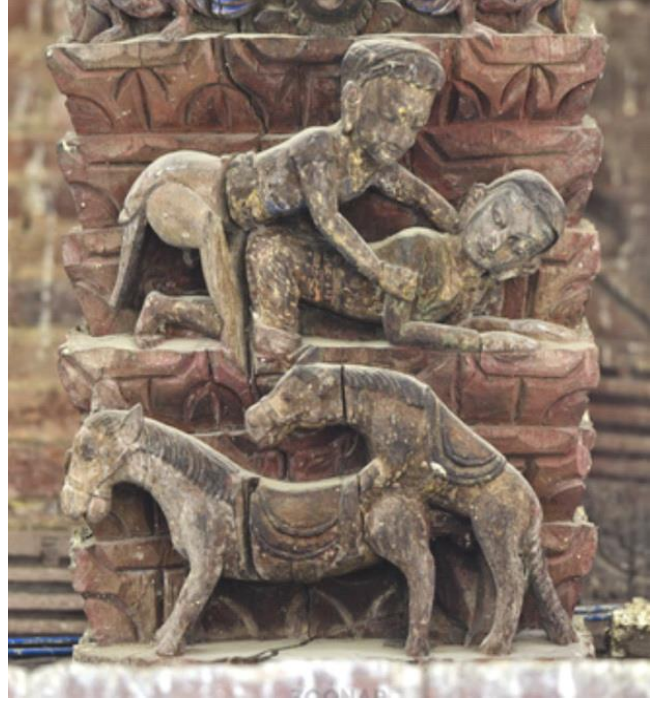
Çok ünlü Katmandu Darbar Meydanı'nda bulunan Jagannath Tapınağı, mimarisi ve dini önemi ile ünlüdür. Turistleri çok sayıda çeken şeylerden biri, yapının her yerindeki zarif erotik oymalar olmasıdır. Bunlar bir bakıma Kamasutra Kitabında (Kamasutra, cinsel birleşme pozisyonlarının sistematik olarak tasvir edildiği en eski ve en ünlü Sanskrit klasiğidir) bahsedilen seks pozisyonlarıdır.

Mala hanedanından Kral Mahendra'nın hükümdarlığı sırasında 16. yüzyılın başlarında inşa edilmiş ve şehrin en eski mabetlerinden biridir. Şimdi geriye kalanlardan, yapının ne kadar büyüleyici olabileceğine dair bir fikir edinilebilir. Bir platform üzerine yükseltilmiş ve çoğunlukla ahşap ve tuğladan yapılmış geleneksel pagoda tarzı mimaride inşa edilmiş iki katlı bir binadır. Tapınağın bazı bölümleri 2015 yılında meydana gelen depremde hasar görmüştür. Ancak bazı bölümleri restore edilerek turistlerin ziyaretine açılmıştır. Aşağıda bu tapınak ve ön tarafındaki Kral Malla Sütunu görülmektedir.

Tapınağın dış cephesindeki seksi ahşap figürler

Nyatapola Tapınağı:

Yüksekliği yaklaşık 30 metre olup, 5 katlıdır. Bhaktapur Durbar Meydanı, Nepal'deki en yüksek tapınak olarak kabul edilir. Tam karşısında Bhairavnath tapınağını vardır. Tapınağın merdivenlerinde sağlı ve sollu olmak üzere insan boyundan daha yüksek dev heykeller vardır.

Nyatapola isminin anlamı, 5 katlı çatı demektir. Tapınak, hayırlılığı simgeleyen Tanrıça Siddhi Lakshmi için inşa edilmiştir. Bu tapınağının inşa edilmesinin sebeplerinden birisinin Lord Bhairavnath'ın agresif etkisini yatıştırmak olduğuna inanılıyor. Sadece karısının - Tanrıça Siddhi Laxmi'nin onu sakinleştirebileceğine inanılmıştır. Bu nedenle Kral, Taumadhi Meydanı'ndaki güçlü Bhairavnath tapınağının tam karşısında Tanrıça için bir tapınak planlamıştır. Tapınak, Kral Bhupatindra Malla'nın gücünü göstermesi gereken bir başka egosuydu. Bu en yüksek tapınağı müttefiklerinin de yardımıyla 7 ayda inşa etmiştir.

Nyatapola Tapınağı'nın çatısının beş katı doğanın 5 elementini sembolize etmektedir. Temelinin tabanından daha büyük olduğuna inanılıyor. Muhtemelen tapınağın depremden sağ çıkmasının büyük bir nedeni de budur. Adımlar boyunca, hayattan büyük koruyucular yükselen gücü sembolize etmektedir. Tapınağın her koruyucusu, kendisinden daha düşük olanlardan 10 kat daha fazla güce sahiptir. Tapınağın temel seviyesinde iki ünlü Nepalli güreşçi olan Jayamal ve Phattu vardır. Bir sonraki seviye filler, ardından Aslan ve Kaplan çifti - Griffinler tarafından tepede bulunan Singhini ve Bhagini heykelleri vardır.

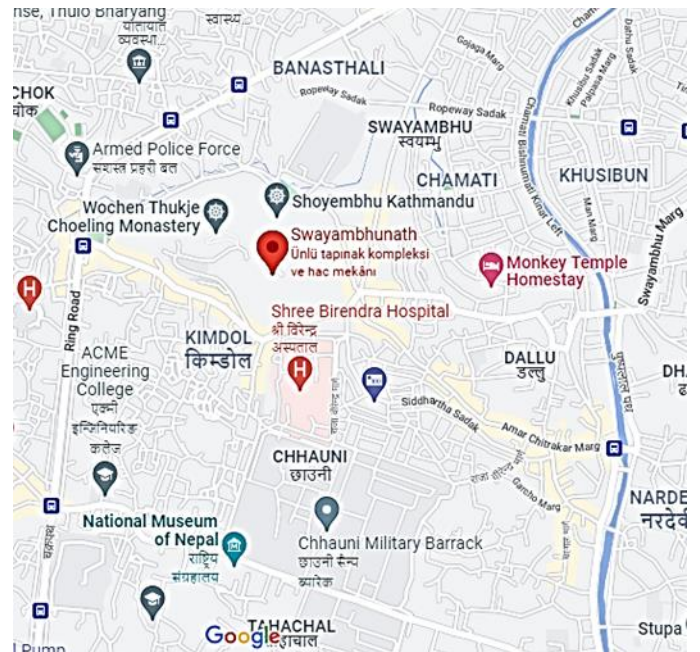
Nyatapola Tapınağı rahipler dışında herkese kapalıdır. Dashain festivalinde yılda sadece bir kez açılır.

Swayambhunath Tapınağı ve Kompleksi:

Swayambhu (Devanagari: स्वयम्भू स्तूप; Newar: स्वयंभू; bazen Swayambu veya Swoyambhu), Katmandu şehrinin batısında, Katmandu Vadisi'nde bir tepenin üzerinde yer alan eski bir dini komplekstir. Sitenin Tibetçe adı, tepede bulunan birçok ağaç türü için 'Yüce Ağaçlar' (Wylie: Phags.pa Shing.kun) anlamına gelir. Bununla birlikte, Shing.kun kompleksin yerel Nepal Bhasa adından olabilir, Swayambhu, 'kendinden yayılan' anlamına gelir. Mitolojik tarihi ve köken mitinin yanı sıra günlük dini pratikte Swayambhunath'ın merkezi bir konuma sahip olduğu Budist Newarlar için, muhtemelen Budist hac yerleri arasında en kutsal olanıdır. Tibetliler ve Tibet Budizmi'nin takipçileri için sadece Boudha'dan sonra ikincidir.

Kompleks, bir stupa, çeşitli türbeler ve tapınlardan oluşur ve bunların bazıları Licchavi dönemine kadar uzanır. Bir Tibet manastırı, müzesi ve kütüphanesi daha yeni eklemelerdir. Stupada Buda'nın gözleri ve kaşları boyanmıştır. Aralarında, bir numara (Devanagari senaryosunda) bir burun şeklinde boyanmıştır. Mağazalar, restoranlar ve pansiyonlar da vardır. Sitenin iki erişim noktası vardır: tepenin tepesinden doğuya doğru olan tapınağın ana platformuna doğrudan giden uzun bir merdiven; ve güneyden güneybatı girişine giden tepenin etrafında bir araba yolu. Merdivenin tepesine ulaşıldığında ilk görüş Vajra'dır. Tsultrim Allione bu deneyimi şöyle anlatıyor:

Bu tapınakta bol miktarda olan maymunlara dikkat etmeniz gereklidir. Her an için çantanızı çalıp götürebilirler.

Durbar Meydanındaki, Hindu tanrısı Kaal Bhairav'ı en ince ayrıntılarıyla tasvir eden bu taş heykel, 6. yüzyılda yapılmıştır.

Nagarkot Gezisi:

Bhaktapur bölgesindeki Katmandu şehrine sadece 32 km uzaklıkta bulunan Nagarkot, Nepal'deki Turistler için en popüler destinasyondur. Burası muhteşem manzarası ve yemyeşil ormanı ve temiz havası ile heyecan verici ortamı ile ünlüdür. Nagarkot trek, Katmandu vadisinden en kısa ve en yakın trekking destinasyonlarından biridir. Trek çok güvenlidir ve hedefe ulaşmak için minimum çaba göstermeniz gerekir. Nagarkot, şehir bölgesindeki günlük hayattan en iyi kaçamak olarak kabul edilir ve bir bakış açısıyla gün

doğumu ve gün batımının tadını çıkarın. Trek size Everest Dağı, Langtang Dağı ve Mt Gauri Shankar dahil olmak üzere karla kaplı dağların muhteşem manzarasını sunar. Bu yürüyüş sırasında, Bhaktapur Durbar Meydanı ve Changu Narayan Tapınağı olmak üzere iki ünlü Dünya Mirası anıtını da ziyaret edeceksiniz. Bu, karla kaplı dağları yakından görmek isteyenler için en kolay yürüyüştür. Bu trekking deneyimi size hayatınız boyunca unutamayacağınız en iyi anı ve deneyimi yaşatacak. Nepal'i ziyaret etmeyi planlıyorsanız, Nagarkot'a kısa ve tatlı bir trek yaşamınızı tavsiye ederiz. Yol Programı: 1. Gün: Katmandu – Nagarkot 2. Gün: Nagarkot – Katmandu

EVEREST DAĞI UÇAK TURU:

Nepal' e gidince mutlaka alınması gereken bir turdur. Sakın bu turu kaçırmayınız. Tabii bu küçük uçakların, bu kadar yüksek irtifalardaki güvenliği tartışılabilir. Özellikle hava koşullarının sürekli değiştiği bu bölgede ani hava değişimlerinde uçuş güvenliği tehlikeye düşebilir. Nitekim örneğin. Eylül 20211 ayında böyle bir uçak kazası olmuş ve toplam 19 kişi hayatını kaybetmiştir. Tabi ben macera adamı olarak böyle uçaklara alışkın olduğum için bu tura bizim grubumuzdaki bir arkadaşım ile beraber katıldım. Böyle bir uçak turunun benzerini ise Peru' da Nazca çizgileri üzerinde yapmıştım. Bu uçak turunun da detaylarını "Nazca Çizgileri Gezi Rehberi" ' nde bulabilirsiniz.

Bu tur Katmandu' da Budhha Air isimli lokal bir uçak firması tarafından yapılmaktadır. Bu turun iyi bir şekilde gerçekleştirilmesi, yani Everest dağının açık bir şekilde görülebilmesi için, hava durumunun açık ve görüş zaviyesinin uzak olması gereklidir. Bunu sağlamak üzere, bazı kalkışlar ertelenebilmektedir. Zira bu yüksek yerde hava durumu sürekli değişmektedir. Örneğin bize tamam dediler ve hemen havaalanına gittik , fakat hava değişince saatlerce bekledik. Açılır açılmaz apar topar uçağa binip havalandık.

Uçuş genellikle 50 dakika ile bir saat arasında sürmektedir. Uçaklar Katmandu'dan havalanmaktadır. Uçuş sırasında Katmandu'ya en yakın zirve olan Langtang Lirung zirvesinden başlayarak Nepal'in doğusundaki en yüksek 20 zirve görülmekte, ardından Doğu'daki Everest Dağı'na doğru hareket edilmekte ve son olarak Chamlang zirvesinden geri dönülmektedir. Bu uçaklarda sadece sağ ve sol pencere taraflarında birer adet yolcu koltuğu vardır. Yani herkes pencere kenarında oturmaktadır. Uçak Katmandu' dan havalandıktan sonra, Himalayalar so tarafta kaldığı için, sol tarafta pencere yanında oturan yocular boydan boya Himalaya zirvelerini izlemektedir. En son Everest Dağına yaklaşınca, sırası ile bütün yolcular, kokpite çağırılmakta ve oradan foto ve video çekmelerine kısa süre için izin verilmektedir. Sonra uçak geri dönerken ise, sağ tarafta oturan yolcular bu sefer Himalaya Dağları tarafına dönmekte ve böylece her herkes eşit derecede görüş sağlamaktadır. Bu turda Everest dağınai halüyle 20 mil (35 Km) kadar yaklaşılmaktadır. Bu dağın zirvesini bu kadar yakından görmek insana doyulmaz bir zevk vermektedir. Zira insan Dünya' nın en yüksek yerini, yani çatısını görmektedir.

Bu uçuş sadece harika manzaraların keyfini çıkarmanıza izin vermekle kalmaz, aynı zamanda Nepal'in coğrafyasını anlamanıza da yardımcı olur. Dağ uçuşları uzun bir geçmişe sahip olmasa da vaat ettiği güzellik nedeniyle turistler arasında popülerlik kazanmıştır. Buddha Air, Himalayaların manzarasının en iyi olduğu sabahın erken saatlerinde her gün dağ uçuşları yapmaktadır. Bu sebeple de, uçuşlar sabah erken 06,00 saatlerinde başlamaktadır. Bu uçuşta ayrıca sizlere bire Himalayalar haritası da verilmektedir.

Evet 25.03.2005 tarihinde yapmış olduğum bu uçuş sonrası bana verilen uçuş sertifikası aşağıdadır. Bu gezi, benim Dünya' da yapmış olduğum en önemli gezilerinden birisidir.

Bu sertifikada aynen şöyle yazmaktadır;

**"I DID NOT CLIMB MT. EVEREST,
BUT TOUCHED IT MY HEART"**

Yani;

**"EVEREST DAĞINA TIRMANMADIM,
AMA ONU KALBİMDE HİSSETTİM"**

Hakikaten de öyle oldu.

**I did not climb Mt Everest...
...but touched it with my heart!**

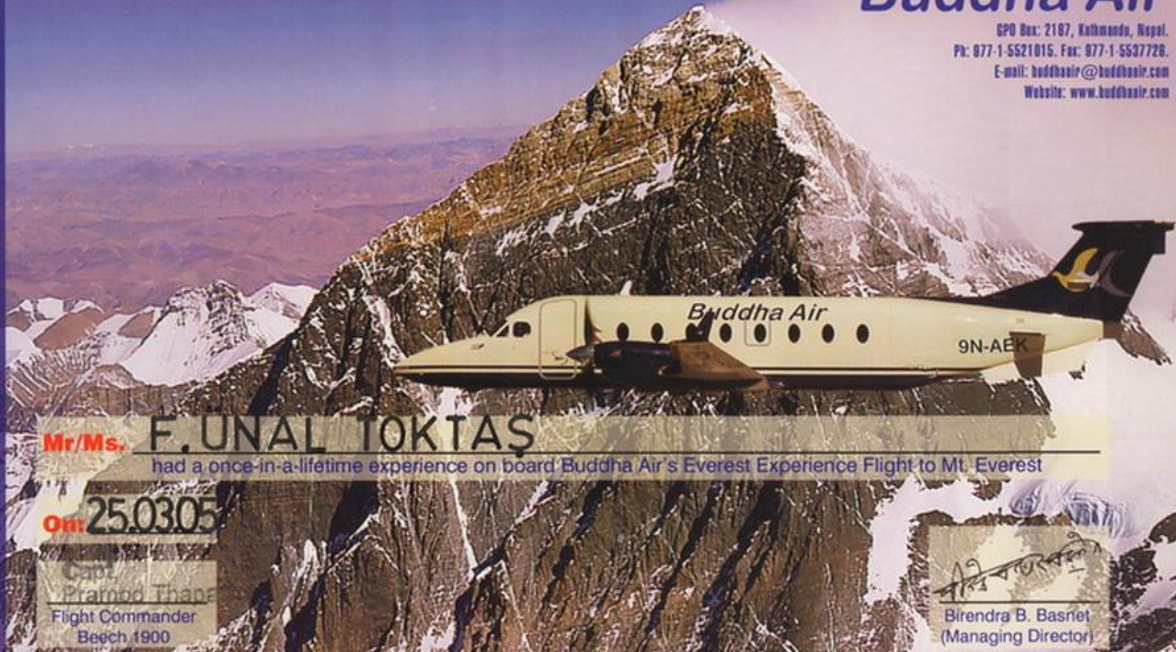
Buddha Air
GPO Box: 2187, Kathmandu, Nepal.
Ph: 877-1-5521015. Fax: 877-1-5537728.
E-mail: buddhaair@buddhaair.com
Website: www.buddhaair.com

the best mountain flight in the world

Mr./Ms. F. UNAL TOKTAŞ
had a once-in-a-lifetime experience on board Buddha Air's Everest Experience Flight to Mt. Everest

Om 25.0305
Capt. Pramod Thapa
Flight Commander
Beech 1900

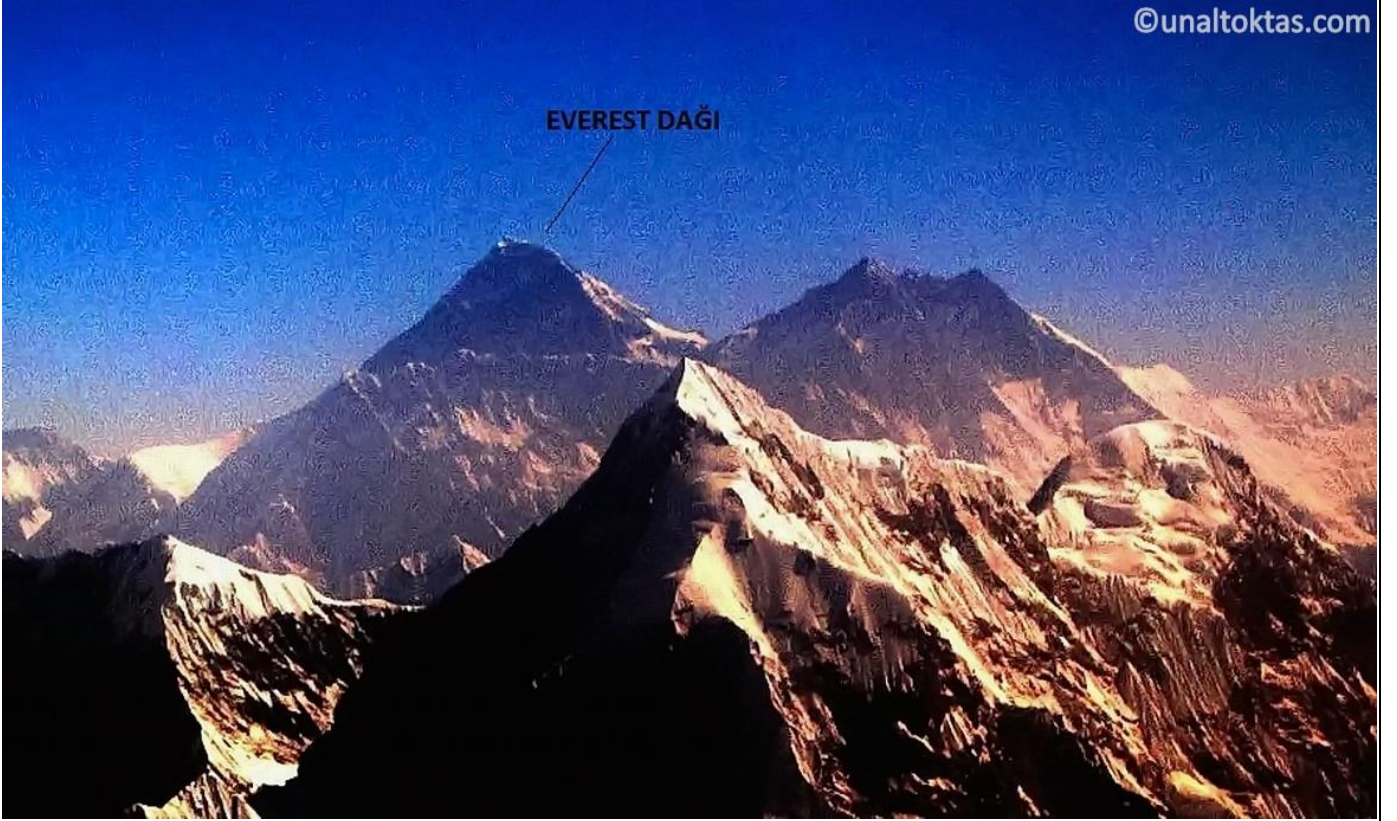
Birendra B. Basnet
(Managing Director)

Uçağın kokpitinden çekmiş olduğum unutulmaz foto

Zoom yapılmış hali

Dönüş yolunda uçağın sağ tarafından çekmiş olduğum foto

HOLİ FEST (HOLİ FESTİVALİ):

Renklerin Festivali olarak da bilinen Holi, Hindu topluluğunun en açıklayıcı festivalleri olarak ünlüdür. Sadece Nepal'deki en popüler festival değil, aynı zamanda en ünlüsü. Holi'nin kutlandığı gün, Nepal Dili'ne göre 'Fagu' ayında dolunaydır.

Bu ay temel olarak İngiliz takvimine göre Şubat ve Mart aylarını ifade eder. Renklerin Festivali, daha doğrusu Holi, Dashain ve Tihar Festivallerinden sonra gelir ve bu festivaller birlikte şenlik süresini bir haftaya kadar uzatır. Holi kutlaması, iyiliğin kötülüğe karşı zaferini ifade eder ve aynı zamanda bahar mevsiminin başlangıcını da işaret eder.

Holi, popüler bir antik Hindu bahar festivalidir. Festival, iyiliğin kötülüğe karşı zaferini, sevgiyi ve bağışlayıcılığı temsil eder. Hindistan'da ortaya çıkmış bu festival, ağırlıklı olarak bu bölgede kutlanır ancak aynı zamanda Hint yarımadası diasporası aracılığıyla Asya'nın ve Batı dünyasının diğer bölgelerine de yayılmıştır.

Holi, bir yıldız yılı bazlı Hindu ay takvimi olan Vikram Samvat Takvimi'nin Phalguna ayına düşen Purnima akşamında (dolunay günü) başlar. Bu gün, Miladi takvimde Mart ayının ortalarına düşer. Holi bir gece ve bir gün sürer. Holi, baharın gelişini, kışın sonunu ve sevgiyi kutlar ve birçokları için başkalarıyla tanışmak, oynamak ve gülmek, unutmak ve affetmek ve kırık ilişkileri onarmak için şenlikli bir gündür. Festivalde aynı zamanda iyi bir bahar hasat sezonunun başlangıcı da kutlanmaktadır.

Holi, ağırlıklı olarak Hindistan alt kıtasında kutlanır ancak Hindu olmayanlar, diğer Güney Asyalılar ve Asya dışındaki diğer topluluklar arasında da popülerlik kazanmaktadır. Hindistan ve Nepal'e ek olarak festival Jamaika,[Surinam, Guyana, Trinidad ve Tobago, Güney Afrika, Malezya, Birleşik Krallık, ABD, Kanada, Mauritius ve Fiji'de de diaspora tarafından kutlanır. Son yıllarda festival bahar, aşk, eğlence ve renklerin kutlaması olarak Avrupa ve Kuzey Amerika'nın bazı bölgelerine yayılmıştır.

Holi kutlamaları, Holika Dahan olarak adlandırılan, Holi'den bir gece öncesinde insanların toplandığı bir şenlik ateşinin önünde dini ritüeller gerçekleştirmeleri ile başlar. Toplanan kişiler, kendi içlerindeki kötülüklerin şeytan kralı Hiranyakaşipu 'nun kız kardeşi Holika' nın ateşte öldürülmesi gibi yok edilmesi için dua ederler. Ertesi sabah bir "renk festivali" olan Rangwali Holi kutlanır. Bu kutlamalarda insanlar birbirlerini ıslatır ve renkli tozları birbirlerine atarlar. Su tabancaları ve su dolu balonlar da kutlamalar esnasında kullanılabilir.

Renk savaşı sokaklarda, parklarda ve tapınak ile binaların dış kısımlarında meydana gelir. Gruplar davul ve diğer müzik enstrümanlarını taşır, seyahat eder, şarkı söyler ve dans ederler. Aile ziyaretleri ve Holi'ye özel yiyecek ve içeceklerin yenmesi de gelenekler arasındadır. Aralarında bhang'ın da yer aldığı bazı geleneksel içecekler, psikoaktif bir madde olan kenevir içerir.

Biz bu turda Holi Festivali sırasında Nepal' in Katmandu şehrinde idik. Ancak bu festivalin olduğu zamanı önceden bilmeniz ve bu festivalin koşullarında göre giyinip kuşanmanız ve de davranmanız gereklidir. Tabii üzerinize çok değerli birşeyler giymemeniz gerekir. Basit tercihan beyaz renkli (zira üzeribne atılan renkli toz boyalarını dah güzel göstermesi için) tişört ile keten veya blujin pantolan giymenizi tavsiye ederim. Eğer bu festivale katılmayı arzuluyorsanız, üzerinize toz boya atılmasını kabul etmeniz gereklidir. Yani bu festival esasında bir hoşgörü festivali olduğu için, insanların çılgın davranışlarına olumlu kabul etmeniz gereklidir.

Bu festivalin en keyifli ve coşkulu etkinliği renklerle oynamaktır. Holi festivali birçok renk içerir. Burada kullanılan renkler ya pudralı ya da suludur ve birbirlerini renklendirmek, hayır ve dileklerle bereketlemek için kullanılır. Holi'nin "oynanma şekli" birbirine renk atmaktır..

Renklerin festivali veya Holi, Nepal'deki en ünlü festivaller arasında kolayca listelenebilir. Holi'nin, Nepal'in Şubat ayının ortasından Mart ayının ortasına kadar düşen 'Fagu' ayında dolunay gününde kutlandığı bilinen ve yaygın bir gerçektir. Genellikle iki gün sürer ve Dashian Festivali ve Tihar Festivali'nden sonra gerçekleşir. 2021 yılında Holi Festivali'nin tarihi 28 ve 29 Mart idi. Ancak bu yıl festival tarihi 18 ve 19 Mart 2022. Yani her yıl kesin tarihi değişmektedir. Eğer gidilecekse ona göre tarih seçilmelidir.

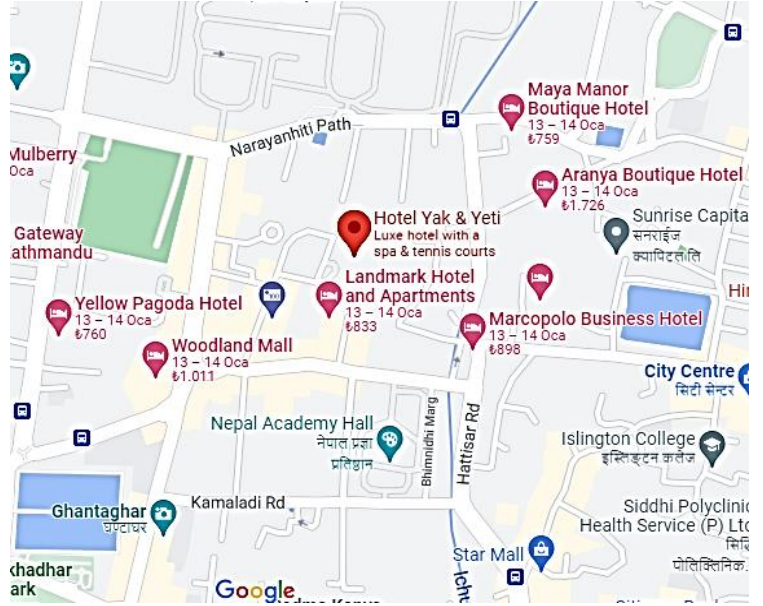
Tabii bir İş Güvenliği Uzmanı olarak son sözüm, toz boyları maalesef insanın solunum sistemi için zararlı olabilir. Zira insan sağlığı için zararlı toz ve boya pigmentlerine sahip olabilir. Bu bakımdan iyi kalitede toz maskesini yeter satüyıda yanınıza bulundurmanızı şiddetle tavsiye ederim.

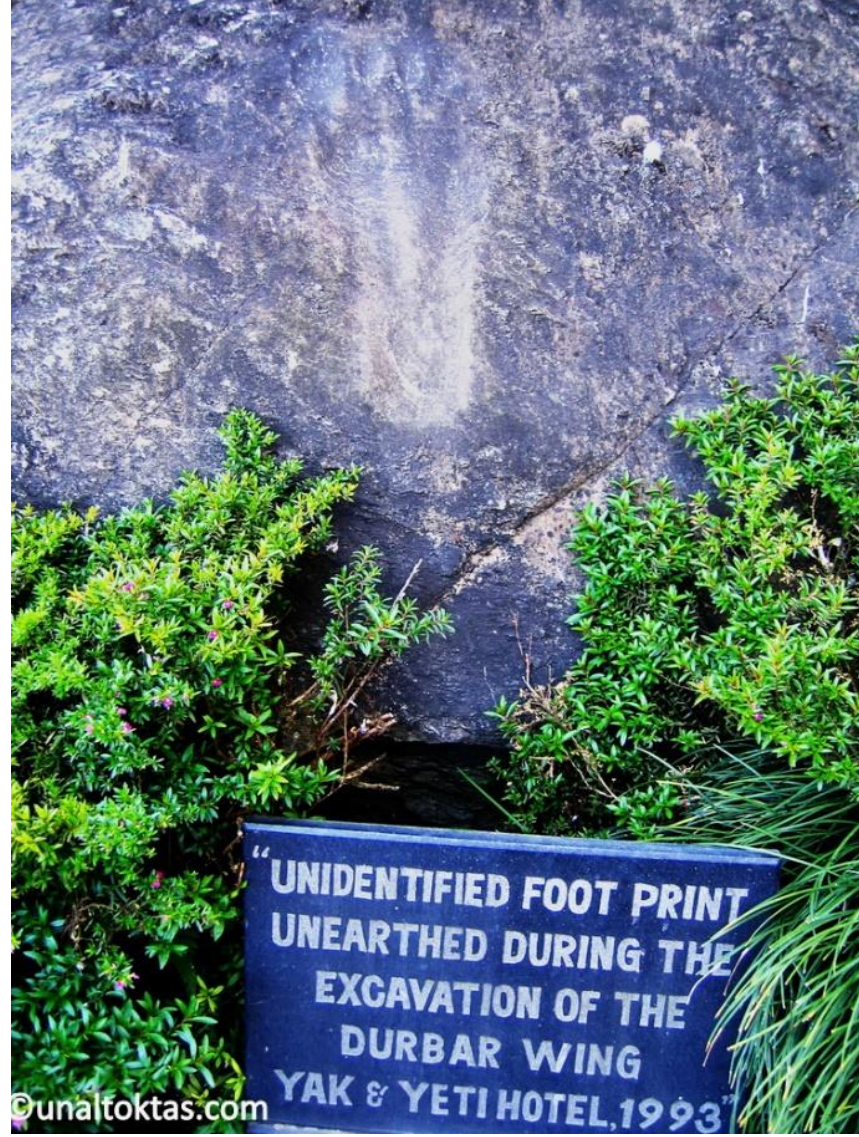
Katmandu Yak&Yeti Otel.

Katmandu şehrinde konaklamış olduğumuz, Yak and Yeti Otel, Katmandu Vadisi'nin gelişen şehir merkezi Durbar Marg'da, eski Kraliyet Sarayı'na birkaç dakikalık yürüme mesafesinde birinci sınıf bir konumda yer alan tarihi bir oteldir. Durbar marg, lüks mağazaların ve çeşitli yemek seçeneklerinin bulunduğu ticari bir bölgedir. Tribhuvan Uluslararası Havalimanı'na 6 KM, Nepal'in ünlü turizm merkezi-Thamel'e yaklaşık 1 Km uzaklıktadır.

Bu otelin bahçesi de çok güzeldir. Yöreye özgün bitki ve ağaçlarla doludur. Bu bahçenin diğer önemli bir yönü ise, bir kaya üzerindeki dev bir ayak izidir. Bu ize ait foto aşağıdadır. Ben şahsen çıplak ayağımı bu ize koyarak bir kıyaslama yaptım. Benim ayağım 42 numara (26cm) olduğuna göre, ayağımı bu ize yerleştirerek bir ölçümleme yaptım, bu ayağın uzunluğu yaklaşık 38-40 cm uzunluğunda idi. Bu ayak izi haliyle dağ adamı olan "YETİ" 'ye ithaf edildiği için otele de bu isim verilmiştir.

Otel bahçesindeki kaya üzerinden devasa ayak izi

NOT
ÖTEKİ GEZİ REHBERLERİME AŞAĞIDAKİ WEB ADRESİNDEN ULAŞABİLİRSİNİZ.

<http://unaltoktas.com/seyahatfotograf/gezi-rehberlerim/>